

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Egy sorban két soros 1 kr.
 Hosszabb hirdetésre a fentebbi
 ártól eltérő díj szerinti díj
 Helyi hirdetés minden napra
 10 kr.
 Hosszabb hirdetésre a fentebbi
 ártól eltérő díj szerinti díj
 Helyi hirdetés minden napra
 10 kr.

IZ
 gnél,
 rösces
 E!!!
 ky Endre
 STVAN K.
 ZEN.
 as üvegeket,
 gépek.
 LENCEK.
 észleletek,
 gyszekrenek.
 gepek,
 erti lámpák.
 hozsódó készletek.
 disztargyak
 ZEBPOHARAK.
 TATNAK.
 AROLY-ház.

Meddig él?

Ha valaki azt a kérdést vetné fel: meddig él még a minden oroszok czárja, aligha tudna reá biztos feleletet kapni.

A fehér czár pedig a leghatalmasabb uralkodó azon a hitvány globuson, melyet földnek neveznek.

Rengeteg földterület felett uralkodik, legtöbb alattvalója van, de mert a legzsarnokabb uralom birtokosa — a népei ha kell — álitakon igyekeznek megtörni a hatalmát.

Közvetlen elődjét gyilkos bomba terítette le, mert nem akart alkuba bocsátkozni népeinek szabadság vágyával.

A jelenleg uralkodó czár sem mutat semmi hajlandóságot arra, hogy népeinek megadja a rég követelt, a mindegyre sürgetett alkotmányt.

És mert semmi reményük nincs arra, hogy szép szerével engedelmre bírják — hát szövetkeznek a dinamittal, a nitró-glicerinnel, ez majd csak elbánni a rettegést zsarnokkal. Mert hát rettenetes hatalmu ur a czár, de van egy nálánál még rettenetesebb erő és hatalom: a romboló vegyszerek.

És most ezek szövetkeztek ismét az élete ellen, hogy megtörhessék a zsarnok uralmat.

Ami párisi hírek, melyek egy bombacsírázó orosz társaságról adtak hírt, mint most kiderül, egy oly iszonyu mérvű merényllettéről rántották le a leplet, melyet ha meg nem gátolnak, messze túlhaladta volna rémségében azt, mely II. Sándor czár életét kioltotta, és a mit ha egyszer végrehajtanak, nincs földi lehetőség, hogy az, a ki ellen a merénylet szánta volt, megmenekülhessen a biztos haláltól.

Mint a Párisba érkezett legújabb genfi táviratok megerősítik, csakugyan egy egész szervezett és legóriásibb mérvben előkészített nihilista merénylet volt készülében a czár élete ellen. A Zürichből kitasított Tempszky nihilistát a párisi bizottság egyenesen azért hívta meg, hogy az utolsó intézkedéseket tegyék meg a merénylet végrehajtására, sőt valószínűnek tartják, hogy a merénylet eszközeinek egy része már a határon túl van, Oroszországra becsomópást tett s a mit Párisban még felfedeztek, az csak a maradványa az egész szertárnak.

A „DEBRECZENI” TÁRSÁJA

HAJNAL URAM.

— Népbálada. —
 Irta: E. Kovács Gyula.

Erdő alján, utszeli kis csárdában,
 Hajnal uram mulatozik magában.
 Csicsa, cigány czimbalmos a bandája,
 Zsidó csapár a ki borral szolgálja.

„Éjféle jár, Hajnal uram mit gondol,
 Szól a cigány, elég mára a borból.
 Nem ugy van már mint volt régen, hiába,
 Több a könnyű mint a bor a pohárba.”

Tegyék el most, jobb, magunkat holnapra,
 Ugy is olyan tellegesen virradt ma,
 Egy jó álom, aztán holnap ilyenkor
 Edesebb lesz a muzsika meg a bor.”

„Verjed öreg! Zsidó te meg egy pintet,
 Anak elebb fenekére tekintek!
 Ha ma én itt jó éjszakát köszönök
 Fu nőheti be tőlem a kúszóbót...”

Csicsa fiam, tudod jól, hogy szeretlek,
 Rongy pár drójtát ne kiméld rongy szerednek,
 Utóljára, szép módjával, csendesen:
 Volt nekem egy selyemhaju hitvesem...”

Volt nekem egy selyemhaju hitvesem,
 Párját soha nem látta még seki sem.

Minő szervezet, minő iszonyu elhatározottság, minő mélyeséges meggyőződési erő kell, hogy összetartsa ezeket a politikai fanatikusokat, hogy ily terjedt szövetségben, midőn önmaguk és egymás életével játszanak, nosztelenül, árulástól való félelem nélkül tudnak előkészíteni a legutolsó pontig bonyolódott, hosszasan készülő merényletet egy, hogy csak pusztán véletlen lett az árulójuk.

Mert itt nem csak egy vakmerő pillanat eszméjének a végrehajtásáról van szó, hanem a robbanó anyagok készítésének terén egészen új találmányokról. Mint a párisi vegytudományi laboratórium jelentéséből kitűnik, a nihilisták vegytudásai egy oly robbanó anyagot találtak ki a czár élete ellen, mely az eddig ismert nitroglycerinnél 12-szeresen nagyobb robbanó és romboló erővel bír.

Azt már jelentették a hírek, hogy a merénylet eszközei között vannak oly folyadékmal telt bádogszencsek, melyeknek tartalma egy könnyen illó higanyvegyület s oly mérges, hogy a földre öntve rögtön halálát okozza annak, a ki belélegzi.

Igy hát a czár élete már az utolsó hajszalon függött a meglehet, hogy függ még most is azok miatt a nihilisták miatt, kik az orosz határon túl vannak, bár a párisi jelekből arra következtet az oltani rendőrség, hogy utasítást kaptak, hogy most szakítsák féibe munkájukat.

Valjon a halálnak ama szele, mely Párisból feleje suhantott, felébreszti-e őt népe szabadságára? Aligha.

A nihilisták pedig törhetetlenül szívósak. Őket megtörni nehezen lehet.

Meg fog torni a fehér czár, a hatalom kolosszusa.

== Belföldi hírek. József főherceg szemle-utjából visszakereszt Budapestre s jelenleg budai palotájában tartózkodik. — A magyar delegáció hetén tartotta negyedik nyilvános ülést. Tárgyalás alá került a külügyi albizottság jelentése, melyet Falk Miksa előadó terjesztett elő. Az érdekes vita fénypontját képezte a gróf Apponyi Albert felszólalása. Szólt Szögyény-Marich László külügyi osztályfőnök, ki a még mindig beteg közös külügyminiszter helyettesítette és Horváth Gyula. A részletes vitánál Rakovszky István tette megjegyzéseit a keleti akadémiára s felelt Szögyény osztályfőnök, a delegáció munkarendjének megállapításához pedig Bolgar Ferenc szólalt hozzá. A delegáció egy-

hangulag elfogadta a külügyi albizottsági jelentést. — Estély a miniszterelnök neje Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök a két delegáció tiszteletére fényes estélyt adott, melyre az osztrák és magyar delegációk összes tagjai, továbbá a közös és magyar miniszterek, az itt időző udvari méltóságok, s a közös miniszteriumok magasabb tisztviselői voltak hivatalosak. — Főhercegek belepése a Történelmi Társulatba. Az uralkodóház tagjai közül a Magyar Történelmi Társulathoz eddig egyedül József főherceg volt tagja. Most a társulat abban a szrecesében részesült, hogy Károly Lajos és Albrecht főhercegek is felhatalmaztak gróf Szecsén Antal társulati elnököt, jelentse ki, hogy a főhercegek a Társulat alapító tagjai közé léptek. Ezenkívül közelebb gróf Zichy Jenő is a Társulat alapító tagja lett. — A kalocsai lázongásnak nem 3, hanem 4 halottja van eddig. 18 ember súlyosan megsebesült. A könnyen sebesültek s sokan vannak. — Dunajewszky osztrák pénzügyminiszter magasabb meghívásra Budapestre érkezett, az udvarhoz. — A királyi tegnap ismét megkezdte a múlt heten félbehagyott csapat-szemlet. — Kinevezések. Ribáry József miniszteri tanácsos nyugalmába vonulandó, főredibázi taggá kinevezetett. — Dr. Grósz Lipót osztály-tanácsos miniszteri tanácsosa nevezetett ki. — Ittlinger Lipót horvát képviselő, a magyar országgyűlés tagja, Bécsben elhunyt. — A magyar delegáció czáró tegnap félórát tartó ülést tartott, a melynek főtárgyat képezte az egyesült négyes albizottság jelentése, az okkupált tartományokban e helyezett parancsnokságok, hadsapatok és intézetek rendkívüli költségvetéséről 1891-re. — A nyomtatásban előre szétosztott s már felolvasottnak tekintett jelentést a bizottság — Rakovszky István előadó előterjesztése után — általánosságban és részleteiben egyhangulag elfogadta.

== Külföldi hírek. Dunajewszky osztrák pénzügyminiszter csütörtökön ünnepi miniszterteregének tizedik évfordulóját. — A kolera. Valencziából érkezett hírek szerint Valencia tartományban tíz helységben lepett fel a kolera. Magában Valencia városában is konstataáltak néhány gyanús betegség esetet. — Bismarck legújabb nyilatkozata. Berlin fővárosiakói köréből tegnapelőtt 30 000 aláírással ellátott feliratot nyújtottak át Bismarck hercegnek. A herceg ez alkalommal hosszabb beszédet tartott. — A letróztatott belga királyné. Mint Brüsszelből jelentik, Henriette királyné, ki jelenleg Spaaban időz, a minap sétatársaság alkalmából a belga-porosz határon ment át. A porosz vám-őr, dacára hogy Goffinet tábornok pár percczel előbb tudtára adta a királyné jöveletét, feltartóztatta a királyné kocsiját s kiszállásra kényszerítve őt, a kocsi alaposan átvizsgálta. Az eset Brüsszelben igen kellemetlen benyomást tett. — Rio de Janeiroból írják, hogy a vasárnap

kihirdetett alkotmány előmeri a föderatív rendszert. — Az alkotmány szövege meg-egyeznek a brazil lapok május 30-iki közleményével. — Miniszterválság. Scholz porosz pénzügyminiszter beadta lemondását, melyet Vilmos császár elfogadott s Miquel, a nemzeti szabadelvű párt egyik vezető-tagját, nevezti ki pénzügyminiszterre. — Herczegi ápolónő. Jassyban nagy feltűnést keltett Cusa Heléna hercegnőnek elhatározása, ki ápolónőnek állt be egy kórházba. — Zendülés. San-Salvadorban a köztársasági elnök halálával zendülés tört ki. Marcia tábornokot és több más személyiséget meggyilkoltak. — Olaszok és francziák. Berliini lapok római levelei szerint az olasz kormány immár teljesen lemond a reményről, hogy a gazdasági téren Franciaországgal vívott háborút bekezes befolyásolja. — Milán királyi utitervei. Milán ex- királyi híre szerint még csak egy hónapig marad Belgrádban Azatan furdóznai megy, valószínűleg Gleichenbergbe s szeptemberben visszatér a szerb fővárosba. Majd októberben Párisba utazik s csak a jövő husztra szándékozik megint Belgrádba menni. — Elpusztult főváros. Az Egyesült-Államok martiniquei konzulja táviratilag azt jelenti, hogy a Fort de France főváros fele legett. Körülbelül 5000 ember maradt hajlék nélkül. A konzul segélyt kér. — A orosz katonaiszabályzatama szakaszait, melyek az idegen tiszteknek az orosz katonai szolgálatba való át lépéséről intézkednek, hivatalból megszüntették. — Rablók a Balkánon. Mahmud Deslalladdin pasának, a szultán sógorának fiát, ki látogatásban volt egy barátjánál annak birtokán, Szniek mellett, a csatálsai vasuti állomás közelében, 90 kilométernyire innen, a rablók barátjával együtt elfogták s az erdősebbe vagy a hegyek közé hurcolták. Egy század lovasságot küldtek különvonaton a helyszínre. Hír szerint a rablók küldönceik útján 19 000 fontnyi váltságdíjat követeltek. — Királyunk és Vilmos császár. Jól értesült körökben közlik a hírt, hogy a király ő Felsége II. Vilmosnak a legszívesebben módona szerencsét kívánt az angol-német egyezmény szerencsés létrehozatalához.

Vidék.

(Levelezés.)
 H. Böszörmény, jún. 20.
 Örmihírek Böszörményből.*

Azt irtam áldozó csütörtökön a b. lapnak:
 „Somossy Béla elfogadta a polgármester-jelöltséget és ez új korszak Böszörmény életében.”
 Igazam volt. A Pakssy korszakot jellemző örökös viszály és beketlenség helyett az egy más megértése s a bekesseges munkálkodhatóság lépnek előtérbe.
 Az e hó 19-én tartott városi képviselő választás alkalmával H. Böszörmény városi Tisztségében késett. Szerk.

Rang és szerelem.

— Elbeszélés. —
 Irta: Kovács István.
 (Folytatás.)

— Ismerjük azt az okot.
 — Mint Pista bácsi is írta, az a fele birtok...
 — Na, meg egy kis titok, he, mi?...
 Na ne piruj öcsém...
 — Na, nekem egyáltalában nincs titkom.
 — Természetesen nincsen, már csak volt, mert én is tudom. De rá erunk ebed után megbeszélni. Mejj átöltözni; tudod, hol a vendég-szoba, Adel vár, soká ne várszátok magatokat után.
 Magatok után?... Csengett a fülemben, miközbe a vendég-szoba fele haladtam. Kiról beszél Berhiday? Nem lehet más, mint Adel. Nagyobb család meg nem ért embert, mint a milyen őt érni fogja. Hiszen szép, kedves leány Adel s ba őt előbb látom meg, mint azt a másikat, talán tudtam volna szeretni is. De így... nem, nem lehet.
 Talán jobb lett volna ide sem jönni. Még nem késő, a szekeres itt vár, hátat fordíthat s Berhiday kastejnyak, hogy soha se lásd többé. Csak nem fogsz szegénytelenen elfutni, hogy megsértsd azt a házat, a hol szívesen látnak, — annyira szívesen, mint senkit... mint szorosán a családhoz tartozót... mint vót... Nem, férj vagy a nyíltság ilik hozzád, itt maradsz; — lesz alkalom beszélai Adéllal, megmondott neki nyíltan, hogy te nem szeretted; lehet, hogy fájdalmat okozasz neki, de jobb most, mint egy életre való gyötrelmet szerezni neki.

Feketével forgó örvény a lelke,
 Meg-megkapva, kiszalajta, benyelve;
 Untalan csak egy búsdolgot kavargat:
 Ma teszem meg, veget vetek magamnak.

„Itt a pénzem osztozotok meg rajta.
 Újletek csak, ledőlök itt az alba.
 Jó éjszakát!” kanyarítja subáját.
 Csak eltűnik a kis erdő árkan át.

Bámui a hold terebély búkk aljára.
 Hajnal uram szeles mellet kitarja.
 Inge alól szépen, lassan kigöngyöl
 Egy fekete tekerestet egy kendőből.

„Itt a haja, selyem haja levágtam,
 Mikor bűnbe, gyalázatba találtam.
 Ebbe veszett, bomlott belő a lelkem.
 Megátkoztam, mégis mind itt viseltem.

Simogatva, be befonva kifejtve,
 Hány éjszaka viaskodtam feletted.
 Az övé volt, rajta le yen halálom,
 Nyugodalmam a haján hadd találom.”

A mit erre Hajnal uram elkövet:
 Álló helyen megmordítja a követ.
 Feketébe öltözteti a holdat,
 Terebély búkk gyökeréig átborzad.

Hajnal uram terepely búkk galyára,
 Kötí magát felesége hajára.
 Nyög az erdő, zokog a szél csendesen:
 Volt nekem egy selyemhaju hitvesem...

Selyem haja leért fejtől bokáig,
 Selyem haját csokolgattam sokáig.

Rosszul van az asszony szíve teremve,
 Olyan gonosz másképp hogys lehetne?
 Koporsómig, hogy esküdte, fogadta,
 Ihol mégis elkárhozom miatta.

Elpusztultam, ugy vagyok mint az ujjom,
 Idegen ház végibe keil megbujnom.
 A portámat s gond, bánat megette,
 Zsidó, cigány o-ztozkodik feletted.

Nem volt nálam kulömb gazda megyénkbe',
 Nincs most nálam istenvertebb szegénye.
 Tűz, víz arja, jégverése nagy átok,
 Rám az eg csak egy rossz asszonyt bocsátott.

Ki szeretném a lelkemből végezni,
 Soha, soha rá se is emlékezni,
 Szaszor-adom mindennap a halálnak,
 De minde-nap szaszor szebbea feltámad.”

Bong a nóta, hol szilajjan, hol lagyan,
 Asztal körül csodálatos világ van,
 Csapár, cigány ugy meg vannak igézve
 Sirva nezek mindketten a vendégre

„Czimbalmomk gyoicsba kötött paiczája,
 Hiszen nem is a czimbalmom ugrál ma,
 Ide pattog minden egyes verése,
 Az én szivem nyitva álló sebere.”

Nincs már nóta, niacsen bor az ily búnak;
 Ilyenkor már a világ felfordulhat
 Hajnal uram két könyökén hallgatja,
 Azaz hogy csak ugy tesz miatha hallgatna.

igazi hajdukhöz illő nemes magatartással, önérzettel és méltósággal felelt Paksy urnak azon arrogáns kijelentésére: Kévesse nek el mindent, mert meg nincs annak az utja bevégyva, hogy a polgármesteri székben megülnélhesek. Megfelelt a Paksy ur által a közgyűlésben felvetett — se becses lap hasábjain épen ő általa maga javára vitatott — bizalmi kérdésre is, mert e képviselő választással azt mondja: „polgármesterség ed letelejtéval a gyűlés-teremben sem kívánunk többet látni.” Ott mint szavazattal bíró képviselő többet meg sem jelenhet, hanem az ajtó háta megett mint hallgató igea.

Hiába nem nezte „z sebbedugott kézzel” a választásokat, hiába csikartattak ki „csellel” a Szabó Gábor közgyám és sok függetlenségi pártmber nevével az özvegy asszonyok megbízatásai már márciusban, hiába huzatott fél mind a 8 hur; hiába folytak hetek óta a kísértések: megtörtént az, hogy a város 8 választó kerületéből közül 4-ben fellépett a Paksy Károly polgármester még pótleknek sem kellett sehol; megtörtént az, hogy a Somossy-pártnak a megválasztottak közül 46 rendes és 21 pótképviselője lett, míg a vázózó emberünknek kettő az 2 embere kapott mandátumot s 3 mondd három lett póttaggá.

Ne uraim! Hát nem borzasztó emberek informáltak Paksy urat, hogy biztatták mindegyikét. Hát csak 60-65 ember nem szereti az ő polgármesterségét. Iszonyú csalódás érte őt, mert meggyőződött arról, hogy neki H.-B. Szörnyében embere nincs s meggyőződött arról, hogy az őt informáló napraforgók folytonosan hazudtak neki a közönség véleményéről.

Megszűnt a Paksy-párt a korszakokl együtt. A 87-ik évi választott képviselőkből lehet még 6 embere, a mostani 2, a virilisták közül egy néhány zsidó és egy pár törhetetlen mamelek, így ha választás alá meneszi szeméjét, nap anyyi vokost, mint 6 évi előde: 19-ét, a z után felőlünk mehet akár Aradra vagy Szombathelyre kir. táblai tanácselnököknek. Soha sem siratjuk meg s nem óhajjuk vissza.

De a pártok nemcsak Paksy urral; hanem a kárki mással, ki szeretett jelöltünkkel szemben — polgármester jelölt méréselne lenni, így állanak, meg akkor is, ha — mit itt hangoztatnak — Leungyel Imre bátyánk futna is né — egy kicső bukásig.

Törökvesünk az egyetértés, és már egyszer Bősörnyé felvirágztatásának előmozdítása, azt a polgármester egyhangú választásával akarjuk elérni, azonban én, mint aki hallottam Leungyel ur egy jóbarjától — ki szintén mint mindannyi, a kik Leungyel és Paksyhoz húzódtak, ma már bukkott képviselőjelölt — hogy 12 jó marha ide érkezik, hát óhajtom is, hadd felelje a közönség a Paksy-korszak két legszeuzációsabb momentumát — élvezze a jó húst, iva a kitűnő bort — a kányádi szereplését és a Tisza-ahó való záradokoltatást. Hisz egyik az állam, az utóbbi a mások érdekében történt, hadd lenne a harmadik a saját érdekében és hasznára.

A holtakról vagy jót, vagy semmit, így Paksy urról, mint polgármesterről én sem irtok többet; hanem néhány nap mulva foglakozom vele más szempontból, csak azt várom, mit mondanak azok a megyei urak a Paksy ur mostani sikeréhez?

Nyíltan teszem fel azonban azon kérdést: s zferre lehet-e tovább még mint kinevezett tisztviselő is e városban az olyan egyen, kívül szemben oly bizalmatlanság nyilvánítatik, mint Paksy ur iránt?

Riadalom! Riadalom! Leccsüngött orrok, komoly betegségeket eredményező izgatottságok észlelhetők a városházán. Ne féljenek nemzetes és teus hivatalnok uraim tekintetes irnokság (oh pardon: köztisztviselők) s nagyságos szolgáltság s méltóságos isten tudja mi, nem tanulunk önökötől, bár a seprút az elfogultlan közbizalom kezünkbe zda, mi is seprünk; de jort nem verünk és a mosdóvizet, ha kiönjük is, nem dobjuk ki a tálat; tehát még megtörténhetik az, hogy marad bent önk közl egy néhány, de hogy kik, saját keblökön tudakolják.

Jó lett volna önöknek nem hízaloni és sokaknak nem huzakódn.

Örvend e város ma, mert egy szebb kor hajeleát látja saját hajlékába bekövetkezni. Kellett is, mert 6 év sulya borzasztó csapásként verte hátát. Legyenek hivatalnokaink bármik — mégha Doda Traján jonne is — megkívánhatjuk a tapasztalott se nép érdekében védetsét, eltűrhetjük a hivatalos szigort, de hivatalnoktól — még pedig olyantól, kit mi (bár ösfelelt perczünkben) magunk választánk, pasaszkodást, mi több, jobbjaink üldöz tetését nem tűrhetjük s nem tőrjük; magunk magunknak kényurt továbbra nem teszünk; saját magunk által növelt, de a hatalom levezendő fensugaraitól elvá kított egyének rabjai továbbra nem leszünk!

Egy hang emelkedik ma fel itt, mely azt mondja:

Eljen Somossy Béla polgármester! Eljen is soká!

Cox-Box.

HELYI HIREK.

* A „városi egylet.” Egyelőre minden bővebb kommentár nélkül közöljük, hogy a „Debreczeni Ellenőr” figyelmzett a helybeli kormánypárt tagjait, hogy az alakuló-féiben levő „városi egylet” be mindaddig ne lépjenek be, míg a depr. kormánypárt el nem határozta, hogy milyen álláspontot foglaljon el ezen új egylettel szemben.

* H.Hadhá az a fővárosi sajtó. Azon sajnálattal, sőt szegyeteljes megalommal, mely H.Hadházon egyes bujtatókat kezdeményezesere a rendezett tanács elölresere vonatkozólag megindult, kezd már a fővárosi sajtó is foglalkozni. A „Budapesti Ujság” például így ír róla: „Az utóbbi időben több fejlődésnek indult város erejében nem bízza ki akar vetközni a rendezett tanácsú város jellegéből és nagyközségé aialuk át. Legközelebb H a d h a z törí ezen a fejet. Mi nem fogadjuk el mentésdőt meg azt sem, hogy nincsen elég erő a rendezett tanács fenntartásához. Lehet egy város eladosoda, de vannak gazdag polgárai, kik adózatot hozhatnak a közügy érdekében. Hadháziról azt állítják, hogy a község törzsvagyonra nem felezi a rendezett tanács költségeit és nem kapnak kvaitifikált tisztviselőket.” A város a reformatus templom építése miatt 42.000 forinttal tartozik. Ezek mindenesetre igen nyomós okok, de lehetne talán ezen segíteni, ha a megye is gondolkodik rajta. Ismerni kellene Hadházigazs háztartását és vagyoni helyzetét, mielőtt

Ezen állításokat megcáfolta Veszprémy István, Hajduvármegye tegnapi közgyűlésén. Szerk.

végeles bírálatot mondanánk, így azonban csak általánosságban szólhatunk. A kérényt nem irta minden hadházi polgár alá és harc folyik egy többség s egy kisebbség között, vajjon város legyen-e, vagy nagyközség? Ez mindenesetre erőt is mutat, mit a megyének kell megítélni. Azt azonban kijelentjük, hogy akár Hadhá, akár más rendezett tanácsú város hanyatlik vissza nagyközségé, sok időre elődázza a város egészséges fejlődését.” — Gondolják meg ezt a hadháziak s gondolják meg Hajduvármegye is.

* Orosz tudós Debreczéről. Mint már említettük: a napokban Ljaszkovszkij Miklós moszkvai egyetemi tanár lerándult Debreczenbe, a Hortobágyi meglekintésére. Ljaszkovszkij Debreczemből Budapestre, s onnan Bécsbe utazott, de mielőtt a magyar fővárost elhagyta volna, levelet irt Szabó Endréhez, a melyben megköszöni ennek utbaigazításait s elragadtatással szól a Debreczenben látottak felől. A levelei idevalakozó része következőleg hangzik: „Tisztelet uram! Legnagyobb sajnálattal nem látogathattam meg önt a Margit-szigeten, mert sietek Bécsbe, ugyanazért levelben mondok köszönetet az ös sziveségéért. Debreczen utazásom rendkívül jól sikerült, a mit az ön ajánló leveleinek köszönhetek; mondhatom, hogy sok érdek és tanulmányos dolgot láttam önt. Géresi tanár ur elragadóan kedves volt” s a debreczeni polgármester ur és a földmives iskolai tanár urak rendkívül figyelmesek. A városi napúr a rajta levő gulyákna és meneseknek úgy minősége, mint mennyisége által, határozottan meglepett engemet. Ezek láttára önkénytelenül eszembe jutott az orosz puszták hasonlósága, sőt többet mondok: a két nép szokásai között való hasonlatosság is és ezeket látva csak sajnálni lehet, hogy a két nemzet oly bizalmatlansággal viseltetik egymás iránt. Én nem értek a politikához, de azt hiszem, hogy ez ellenségeskedést könnyen ellehetne osztani. — Még egyszer szívből köszönöm az ön sziveségét s vagyok öszinte tisztelője s mindig kész szolgája: Ljaszkovszkij Miklós.”

* Zelenka Pal, a tiszaí ég. evang. egyház újonnan választott püspöke, kinek püspöké váló választását Debreczen város közönsége is nagy örömmel fogadta, ma hajnalban Nagyváradról Debreczenbe érkezett, hogy mint a helygajai egyházmegyének meg a nyári közgyűlésig fősperesre, a depr. egyházat Radányi István esperességi felügyelővel együtt megvizsgálja. Kiseretében van Nemes Károly díszgyőrí ág. evang. lelkész is, miut jegyző. A püspök ur és kísérete a ma esti vonattal utazik át Nyiregyházára.

* Előmunkalati engedély A kereskedelmi miniszter Csávólszky Lajos orsz. gyűl. képviselőnek és Lipcseny Tamás földbirtokosnak a Tisza-Füredtől Tisza-Szőllős, Tisza-Szentanna és Madarasz határai irányában Karcsagy vezetendő helyi érdekű vasutovnalra az előmunkalati engedélyt egy évre megadta.

* A C okonai kör szepítési szakosztálya közelebb tartotta 2-ik ülést Komlóssy Arthur előkiete alatt. A Dr. Balkányi Miklós előadó által készített ügyrend:

Szerk. *) Sohae hittuk volna, hogy Géresi K. ur még a muszkat is el tudja bájolni! Szerk.

tervezet felolvasatván, elfogadtattott — a választmánynak tudomásvetel végett bemutatattani és több példányban leiratni határozattott. A szakosztály néleek jegyzőkönyvei vezetésére Beszler Károly osztálytag került fel, ki is e tiszteit szives készséggel vállalta el. Az emlékkertek és szobrok gondozásánál a halaszthatatlan teendői teljesítésére Tóth Antal, Lengyel Imre és Zádor Lajos osztálytagokból allo küldöttség bízott meg, felkeretven egyzersmind a jövő évre előirányzat készítésére is. A budapesti múbaratókörre 30 kiváló hazai kolteménynek aquarel-illusztrációjára pályázatot hirdetvén, első indítványára intézkedés fogtetetni, első kiválasztandó költemények sorába Csokosainak illusztrációjára alkalmas versei közül is vétessék egy-ekettő. Az említett aquarellek Budapestben az 1891. jan. 5-10-ik napjaira tervezett „legyőző”-kiállítás lesznek közzesmlere kitve s akkor dől el a pályázat sorsa is.

* A regálékötvények értékesítése tárgyában a pénzügyminiszter a következők hirtetését boc-ította közre: „Az italméresi jogkörtalanítás fejeben járó kötvények az állam közzvetítésével leendő értékesítése tárgyában február 1-én és április 1-én kelt hirdetmény értelmében miadama jogosultak, a kik a részökre kijáró körtalanítási kötvényeket a fentemlített hirdetményekben kitűzött véghatárig (június 1-ig) értékesítésre bejelentették, de a kiknek körtalanítási tőkeje a bíróság utján volt kiszolgáltató — jogosítva vannak körtalanítási kötvények értékesítését kivánni, a mennyiben az illetékes bíróság részükre a kijáró körtalanítási tőkének megfelelő járadékszelvevényeket augusztus végéig kiszolgáltattja. Az ily járadékszelvevények, illetve az azoknak megfelelő körtalanítási kötvények értékesítését a következőképp szabályozom. Mindama magán jogosultak, a kik az öket megillető és a bíróság utján részükre kiutalt járadékszelvevények fejeben járó kötvények értékesítésénél a kincstár közvetítése igénybe venni kívánják, ebbeli szándekukat, a mennyiben a részükre kijáró körtalanítási kötvények értékesítésére a m. kir. pénzügyminiszteriumot a fent említett hirdetményekben jelzett módon június 1-ig felhatalmaztas, — az alábbi min a szerint kiadított beadványban bármely állampénztárnál vagy adóhivatalnál bejelentetik. E beadványhoz az értékesítendő járadékszelvevények és lehetőleg azokat kiutaló úrosági végzés csatolalóadók. Az illető állampénztár vagy adóhivatal a bemutatott járadékszelvevények átvetélet szabályszeruen nyugtatványozni és az értékesítés eszközele iránt a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz haladéktalanul jelentést tenni fog. Az értékesítési árt és a kifizetési határnapig járó kamatokat az illető jogosultaknak ugyanaz az állampénztár, vagy adóhivatal fogja kifizetni, a melynel a járadékszelvevények bemutatattak. A bejelentéshez szükséges beadvány-minták az összes állampénztáraknál és adóhivataloknál díjmentesen kaphatók, bélyegmentesek és következőleg hangzanak: Bejelentés. Az 1888 évi XXXVI. t. cz. alapján az általam gyakorolt italméresi jog körtalanítása fejeben részemre járó körtalanítási kötvények értékesítésére a m. kir. pénzügyminiszteriumot a vonatkozó hirdetményekben jelzett módon kellő időben felhatalmazván, a részemre a kir. törvényszék által kiutalt járadékszelvevényeket, megpedig: 50, 100, 500, 1000, 5000, 10.000 lytos járadékszelvevényet oly kérelemmel nyujtom át, hogy az azoknak megfelelő körtalanítási kötvények értékesítési ára és azoknak a kifizetési határnapig járó kamataj részemre a kir. adóhivatalnál [állampénztárnál] kifizetessék. — Következik a kelet és az alárás.”

* A kögyula gróf ter a követő törvényhatóság letelevel, sz eber ügyein általános körtalanítási kötvények felvételére, megóvására törvényhatóság a már több hó 26-án foglaltak körtalanítási kötvények felvételéről is felh 44.675. sz. laltakat pont hajtassa s a ban eszközl a levegő és a fertőző an törtelenítéspe z továbbá nélkülözhetl a köztutak élvezeti cz szempontokt és az eleml kezében a gorrál való azok korm korcsmák és tisztán tartat kát tartalm és a hullad naponként szigoruan ut hogy a mens meg, a most intézkedjek. szükséges in és a leguag tati és min ségre a lego valamint ne iránt, hogy ki meretes őriztesek. hogy az e getést sem szen fel.” * A szlan. Tagad lom, mint a zotti definí ninc tisztá illető, egy a ellenkész megszerzés badalmi és

A hirtelen való elhatározás felett némi nyugodtságot érezve, nyitottam be a vendégszoba ajtaját s ott találtam Bánhidy Kálmánt, egy levelelvadásza elmerülve.

— Te itt? — kérdem tőle meglepetést s csudalkozást kifejező hangon.

— Mint láthatod, édes Gyurim. Siettem mielőbb leróni a Berhidayeknek Budapestem migigert látogatást. És te?

— Beszéljünk csak te rólad, Kálmán barátom. Ezzel a látogatás lerovással te bolondot követel el s a körülményeket figyelembe véve, épea nincs helyén, hogy te most Budapestről távol legy.

— Leckézetesen kezdted mindjárt a találkozásúad?

— Egy család jó hír nevének a megóvása kényszerít rea, hogy rosszálásomat fejezem ki e látogatás felett.

— Oho Gyuri pajtas, tudnod kell, hogy nekem nagyon tisztesseges szándékom van a Berhiday családdal szemben s hogy meggyőzedelek róla, elég annyit értésedre adnom, hogy Adél kisasszonyt pár nap mulva, mint jegyesemet mutathatom be.

— E tekintetben fogadd legőszintebb örööm kifejezését. Én azonban a Bánhidy családot, a saját családodat értemem. Mig te itt aranyruzi napokat élsz, otthon egy kőszáhir kerag feled.

— Megrémtesz. Remélem, még nincsen díj a fejemre kitűzve?

— Azt beszélik, folytattam előbbi szavaira nem ügyelve, — hogy valami ballerínát szöktettél meg, hogy Bécsben oltárhoz vezedsz.

Az hitem, hogy Kálmán ezen szavakra hajába mélyeszi ujjait, szemei szikrákat hányanak, arczvonásai baragos színt öenek s düheben a hir terjesztőinek nevé követelve sebes lép ekkel fogja végig útrai a szobát. C14.

lődtam; leült egy közeli székre s el kezdett jó izűen neveteni.

— Na édes barátom, sietek megbotránkosztanom kifejezni magaviseletem felett — ha te ezen nevetni tudsz, én magam leszek a főkolompas, a ki ezzel a hírrel el fog áztatni.

— Kérek, nem Szentlekytől hallottad — kérde még miadeg mosolyogva.

— Igen s hogy az úgy nagy és komoly voltáról meggyőzedelek, tudomásodra hozom, hogy édesatyád utánad utazott Bécsbe; a báronó ketségbe van esve, nem fogad senkit s én, ki dicsekedhetem azzal, hogy a naponkénti látogatás miatt sem váltam unalmas vendégzé, szinte zárt ajtókra találtam. Fejedre díj is van kitűzve amenyibe a bárónó bármínó jutalom megadására kész, a kőszáhir nem igaz volta esetén.

Kálmán gondolatokba látszott merülni utóbbi szavaim felett; majd megfogta kezemet s erősen szemembe nézett.

— Megbocsátasz egy kis indikrét kérdést? Meg mindig szeretted Margitot?

— Jobban mint valaha ...

— Meg leszesz velem elégedve.

Berhiday István belep, — ki nem győzve vámi bennünket utának jött, hogy az ébredre hívjon — akadályozott meg benne, hogy utóbbi szavai felől bővebb felvilágosítást kérjek Kálmántól.

Az ebéd felett vidám hangulat uralkodott, melyet Kálmánnak azon kijelentése zavart meg egy pillanatra, hogy meg ma elutazunk. Berhiday nem késett erős argumentumokkal, — mint minden ajtósok az elzárása — tiltakozni ellene.

Kálmán indítványa mellett harcoltam, kijelentve, hogy a bírtok feletti tárgyalásba nem bocsátkozhatom ez idő szerint.

— Ha nem ereszt Pista bácsi, visszük — szólék nyomatékok adva szavamnak.

— Nem is rossz gondolát, — Berhidán ebédei, Budapestem vacsoráiba, valódi nagy urí tempó — egészíti ki Kálmán szavamat.

— Ma este lép fel Sarah Benhardt utójára; mindenesetre ritka élvezet ennek a csudalatos aszonymak művészi játékaiban gyönyörködni. A délutáni gyorsvonat színház kezdete előtt egy órával ér Budapestre.

Adél partunakrá állott, Berhiday István meg volt nyerve az utazás eszméjének. Az este 6 órat a budai vártemplom toronyórájától hallottuk elűnti.

Berhidayék a Vadászúrtban szállottak meg, mint rendesen; én pedig elkísértem Kálmánt a Bánhidy palotába.

A palotában a folyosón ácsorgó szolgát Kálmán lefoglatta s beszélgetésbe eredve vele, kint maradt a folyosón, a mint ez előre megállapított.

Az öreg Bánhidy szobájába nyitottam be. A barónó is jelen volt s ha nem csalódom, épea Kálmánról beszélgetek.

— Bocsánatot — mentém magam a bejelentés nélküli belépés miatt — hirt hozok Kálmánról.

— Megtalálta? — kérdé möhön Bánhidyné.

— Igen ...

— Egyedül? .. Ugy-e egyedül? ..

— Sajnálom, hogy nemmel kell rá felelnem.

— Tudtam. Tehát mégis igaz, hogy a Bánhidy család bárói címere foltot kapott.

— Nem, barónó, Kálmán épen azon fázadozott, hogy a bárói címere minél fényesebb legyen s meg sokáig ragyogjon.

— Nem értem ...

— Pár szóval megadom a felvilágosítást: Kálmán leányzónában volt. De elmondja ő maga.

Felnyitottam az ajtót s Kálmán belepott.

— Hát házassodni akarsz, fiam? — kérdé Bánhidy nevetve Kálmántól. — Az nem olyan nagy baj ...

— Épen most jövök szívem válaalozottjától, kivel egyedül lehetek boldog.

